

Дискусия на тема „Отговорното дарителство”

(по инициатива на вестник „Труд”, 13 февруари 2013г., гр. София)

Фокусът на дискусиата беше върху отношенията „държава-дарители”: как регулациите да са по-добри за дарителите, как институциите да подпомогнат дарителството и да синхронизират политиките си с тези на дарителите, какви са стимулите за дарителите отвъд данъчните облекчения. Вторият панел постави акцент върху дарителските програми на компаниите: как те избират сферите, в които инвестират, как измерват резултатите от проектите си, какво може да направи държавата, за да бъдат те още по-ефективни в полето на социалната отговорност. Категорични бяха и посланията към медиите – тяхната отговорност за информираността на обществото е част от процеса на случване на смисленото дарителство. Компаниите и фондациите апелираха към тях да отразяват коректно и обективно устойчивото бизнес дарителство, като цитират имената на компании и организации, които имат проекти в полза на обществото. Това е част от информационното съдържание на новините, дава цялостна информация на зрителя, носи положителния пример, стимулира компаниите да бъдат още по-активни и не се санкционира законово, а е напълно допустима практика.

В дискусиата бяха посочени и положителни промени в сферата на дарителството и CSR през изминалата 2012г. А именно:

- отмяна на лимита за лечение на деца, въведен с постановление на МС през 2011г., който поставяше горна граница на лечението на деца, като сумата над нея те бяха принудени да набират с средства от дарители;
- отмяна на ДДС върху дарителските смс с благотворителна цел и телефонни обаждания, с издаването на указания от Министерство на финансите от август 2012г.;
- публикуване от СЕМ на Методически указания към ЗРТ, с които се либерализира съществуващата регулация, като се подчертава, че цитирането на имената на компании и организации е напълно допустима практика от закона, когато е част от информационното съдържание на медиите и те няма да бъдат санкционирани за нея;
- приемане на Стратегия за развитие на гражданското общество – първият цялостен документ, който регламентира визията на държавата за отношенията между
- НПО сектора и институциите в детайли;

По-важните въпроси и предложения, които бяха формулирани на дискусиата, са:

- 1. Единни ставки за данъчни облекчения за дарителите** - Илияна Николова от фондация „Работилница за граждански инициативи” предложи въвеждането на единна ставка за данъчни облекчения. Според сега действащото законодателство дарителите са третираны различно, в зависимост от това за кого даряват. При дарения към държавните центрове "Фонд за лечение на деца" и "Фонд за асистирана репродукция", дарителят може да намали до 50% от годишната си данъчна основа, до 15% при даренията за култура по закона за меценатството и до 10% за граждански организации, училища, БЧК и др. - когато дарители са компании. Физическите лица ползват само 5% данъчни облекчения за даренията си.
- 2. Премахването на ДДС върху дарени стоки и храни;**
- 3. Създаването на Закон за endowment (вечен капитал),** с който фондациите в страната да оперират и подпомагат обществени каузи;
- 4. Създаването на специални регулации за публичните кампании,** които набират средства.
- 5. Приемане на Закон за доброволчеството,** който е внесен в Парламента в края на миналата година, но не е минал съответните процедури за приемане. Той би гарантирал права на доброволеца, както и отношенията между него и организацията, за която полага доброволен труд.
- 6. Подобряване на работата на Централния регистър на НПО към Министерство на правосъдието** – сериозна нужда от промяна на практиките на регистъра, така че в него да е отразено актуалното състояние на организациите в общинска полза и да бъде инструмент за анализ на състоянието и проблемите на автентичните организации.
- 7. Фонд за развитие на гражданското общество в България** - Алексей Христов от Американска фондация за България предложи да бъде създаден фонд за развитие на гражданското общество в България, който да разполага с вечен капитал, да бъде управляван при ясни правила и пълна прозрачност и да осигурява средства за организациите в сектора. Според него това би било огромна възможност за сектора и възстановяване на историческа несправедливост, „защото 1951 г. са национализирани всички дарителски фондове, и техните пари и собственост са се втели в държавата, а този ресурс и до днес не е възстановен, както например това се случи с реституцията за частни лица”.

- 8. Медиите и мястото им в дарителската среда** – много важна тема за дарителите. **Васил Христов** от **ПИБ** отправи призив към медиите да обръщат внимание на инициативите и подкрепата на бизнеса, а да не гледат на това предубедено и само през призмата на „PR – акция”.
- 9. Дарителството не е в състояние да замести грижата на институциите за обществото** – теза, около която и се обявиха всички на дискусиата. Левон Хампарцумян е категоричен, че дарителските програми на бизнеса „само драскат по повърхността на проблемите” и могат да задават пътя на развитие и инвестиции, но не и да заместят държавата във важните обществени сфери. Георги Николов от Аурубис България очерта модела и предизвикателствата през бизнес, който инвестира в един конкретен регион, където оперира. Там компанията е подложена на своеобразен натиск от липсите в общността и в известна степен замества държавата и общината. Устойчивият механизъм според него е не даряването на пари за покриване на конкретни нужди и запълване на пропуските на общината и държавата, а инвестиции в развитие и надграждане на региона и жителите му.
- 10. Дарителските инициативи – модел за институциите** - Нина Мирчева от МТел призова институциите да помислят върху възможността да приемат успешни практики на компаниите в благотворителни инициативи, утвърдени и доказали устойчивост, като част от политиките си и като работещ модел за институциите, в който те да инвестират – за пример фондация „Очи на 4 лапи” (друг пример – Център „Фонд за асистирана репродукция“ – изобщо случаи, в които държавата поема проблем, идентифициран от дарителите, в който те инвестират и го превръща в свой приоритет, като отпуска и средства за разрешаването му.).
- 11. Синхронизиране на приоритетите на институциите с дарителските практики и инициативи.** Според зам.-социалния министър Валентина Симеонова вече има натрупана „критична маса от знания и практики в сферата на дарителството” и сътрудничеството на държавата с дарителите е много важно, за да няма разминаване между инвестициите. Президентът Росен Плевнелиев вярва, че „утвърждаването на дарителската култура в България и отговорното отношение към дарителството изисква ефективно сътрудничество между всички институции - бизнеса, неправителствения сектор, държавата и гражданите. Няма големи и малки дарители, всеки е ценен и има своето място в едно солидарно общество”.